

dering af, om anvendte stoffer og materialer kan substitueres ved omlægning af arbejdsmetoder og/eller gennem anvendelse af andre stoffer og materialer med henblik på at forbedre arbejdsforholdene. Der sker løbende en teknologisk udvikling, hvis resultater til enhver tid skal kunne udnyttes på arbejdspladserne til gavn for arbejdsmiljøet. Derfor skal der jævnlig gennemføres en vurdering af, om der er sket fremskridt, som kan udnyttes på den enkelte arbejdsplads. I praksis formodes denne vurdering at ske løbende gennem en tættere kontakt mellem de ansattes organisationer, Arbejdstilsynet samt virksomhederne og deres organisationer.

Med bestemmelsen i stk. 3 tildeles Arbejdstilsynet en betydelig større rolle i substitutionsspørgsmål end hidtil, idet tilsynet får tildelt rollen som en uvildig instans, der kan skære igennem, såfremt der ikke kan opnås enighed ude på arbejdspladsen. Det præciseres endvidere, at tilsynet alene skal gennemføre en vurdering vedrørende de sundheds- og sikkerhedsmæssige samt tekniske aspekter og ikke de økonomiske konsekvenser for den pågældende virksomhed. Såfremt Arbejdstilsynet vurderer, at substitution på denne baggrund kan gennemføres, er virksomheden forpligtet hertil.

Endelig indføres der med stk. 4 den mulighed, at virksomheden - såfremt den mener at kunne påvise alvorlige økonomiske problemer som følge af en substitution i sin produktion - kan anke en afgørelse fra Arbejdstilsynet til Arbejds miljølagenævnet. Denne bestemmelse skal ses som et opgør med den eksisterende undtagelsesbestemmelse i substitutionsreglerne,

hvor der i bekendtgørelse nr. 540 af 16. juni 1995 om stoffer og materialers afsnit om substitution (§ 19, stk. 2) gives virksomheden meget vide rammer til at afvise at gennemføre en substitution, hvilket i praksis kraftigt har udvandet de ansattes muligheder for at gennemtvinge substitutioner. Undtagelsesbestemmelsen er ikke specifikt angivet i den gældende arbejdsmiljølov, men er alligevel indført i bekendtgørelsen. Med den her foreslåede formulering understreges det, at en i øvrigt sundhedsmæssigt, sikkerhedsmæssigt og teknisk godkendt substitution kun kan afvises gennemført, såfremt der kan påvises alvorlige økonomiske problemer herved, og at en afgørelse herom skal træffes af klagenævnet. I praksis betyder dette samtidig, at der, hvad angår det kemiske arbejdsmiljø, indføres en adskillelse af den sundhedsmæssige, sikkerhedsmæssige og tekniske vurdering af en substitution på den ene side (Arbejdstilsynet) og - på den anden side - en økonomisk vurdering, såfremt virksomheden mener at kunne dokumentere væsentlige negative økonomiske effekter af en substitution.

Til nr. 5

I forbindelse med Arbejdstilsynets større rolle i forhold til at bidrage til en øget substitution på landets arbejdspladser foreslås det, at arbejdsmiljøloven fremhæver dette aspekt i sin beskrivelse af Arbejdstilsynets opgaver.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Skriftlig fremsættelse

Søren Kolstrup (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Substitution af farlige stoffer og materialer).

(Lovforslag nr. L 182).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.